

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اصفهان

طرح درس

نام درس: پرستاری اورژانس در بحران ها و حوادث غیرمترقبه
نیمسال اول سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲
دانشکده: پرستاری و مامایی
گروه آموزشی: پرستاری مراقبت های ویژه

نام و شماره درس: پرستاری اورژانس در بحران ها و حوادث
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ترم ۶ پرستاری
غیرمترقبه ۵۱۲۳۳۱
گروه ۱

تعداد و نوع واحد (عملی): (نظری ۱ - عملی ۰/۵) تئوری و عملی ۱/۵ واحد
پیش نیاز: پرستاری در اختلالات سلامت مادر و
نوزاد، پرستاری بیماریهای کودکان، پرستاری بزرگسالان، سالمندان، اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریهای شایع در ایران
مدرسین: خانم دکتر شیرانی، خانم حقیقت، آقای ابوطالبی، خانم دکتر غفاری

نام مسوول درس: سمیه غفاری
آدرس دفتر: گروه پرستاری مراقبت ویژه، اتاق ۱۰۸

*آدرس Email: somayehghafari@nm.mui.ac.ir

شرح درس:

دانشجو ضمن کسب آگاهی در مورد اصول و مفاهیم پرستاری در فوریت ها، با بهره گیری از مهارت های تفکر خلاق، ارتباط مناسب و فرآیند حل مشکل به طور عملی با نحوه ارائه مراقبت فوری پرستاری به مصدومین، بیماران و خانواده آنها در موارد اورژانس، در خارج از بیمارستان، جامعه و در بخش های اورژانس با رعایت اولویت در تصمیم گیری ها آشنا خواهد شد.

هدف کلی درس:

افزایش آگاهی و ایجاد توانایی در دانشجویان به منظور ارائه اقدام های فوری پرستاری جهت حفظ جان مصدومین، برقراری ارتباط مناسب با خانواده، پیشگیری از عوارض در حوادث، سوانح، بلایا و بحران ها تا رسیدن کمک های پزشکی، آماده سازی دانشجویان جهت انجام مراقبت های مبتنی بر تشخیص های پرستاری در بخش های اورژانس بیمارستان ها، پیش بیمارستانی و جامعه.

اهداف رفتاری:

در پایان این درس انتظار می رود فراگیران قادر باشند:

1. ساختار سیستم فوریت های پیش بیمارستانی و بیمارستانی را شرح دهند.
2. ملاحظات اخلاقی و قانونی در فوریتها را بیان نمایند.
3. فرایند پرستاری در فوریتها را توضیح دهند.
4. مفهوم تریاژ و انواع آن را توضیح دهند و توانایی انجام تریاژ را در شرایط بحرانی شبیه سازی شده کسب نمایند
5. توانایی بررسی و شناخت مددجو را در وضعیت بحرانی کسب نمایند و بتوانند موانع موجود در بررسی را تشخیص دهند.
6. چگونگی انجام معاینات و ارزیابی نتایج آزمایشگاهی، علائم حیاتی، نحوه اداره درد را در وضعیت بحرانی توضیح دهند.
7. اهمیت مایع درمانی وریدی و شرایط کمک دهنده در انجام مراقبت قبل از بیمارستان را توضیح دهند.
8. انواع شوکها را از نظر اتیولوژی، علائم و درمان با همدیگر مقایسه نمایند.
9. مراقبت های پرستاری اورژانس در انواع شوک را شرح دهند.
10. چگونگی انجام احیا قلبی ریوی را در بزرگسالان، کودکان و زنان حامله را توضیح دهند و توانایی انجام CPR را در شرایط بحرانی شبیه سازی شده را کسب نمایند.
11. علائم ارست قلبی را توضیح داده و تفاوت مرگ بالینی و مرگ بیولوژیک را مقایسه نمایند.
12. اجزای احیا پایه را شرح و با احیای پیشرفته مقایسه نمایند.
13. موارد استعمال داروهای موجود در کیف احیاء و مراقبت های مربوط به آن را توضیح دهند.
14. حملات هسته ای، میکروبی و شیمیایی و خصوصیات آنها و اقدامات مربوطه را ذکر نمایند.
15. انواع مسمومیت های را از نظر علائم و نشانه ها با هم مقایسه نمائید و روشهای مختلف بی اثر نمودن و دفع سموم و راهنمای

مراقبتی در مسمومیتها را توضیح دهند.

۱۶. اقدامات درمانی و مراقبتی مورد استفاده در گزیدگی ها (مارگزیدگی، زنبور گزیدگی ...) را بیان نمایند.

۱۷. انواع آسیب های ناشی از گرما و سرما را از نظر علت، علائم و درمان مقایسه کنند و مراقبت های پرستاری اورژانس در

گرمزدگی و سرمازدگی را توضیح دهند.

۱۸. علائم و نشانه ها و عوارض غرق شدگی، برق گرفتگی در مصدومین را مشخص نمایند و مراقبت های پرستاری اورژانس در

غرق شدگی، برق گرفتگی و سوختگی با اشعه را توضیح دهند.

۱۹. روشهای مختلف حمل و انتقال مصدومین را بطور عملی انجام دهد.

۲۰. اصول و قوانین کلی بیحرکت کردن را در شکستگی ها (قفسه سینه، اندام ها، جمجمه) و مراقبت از زخم ذکر کرده و بطور

عملی انجام دهد.

۲۱. مداخلات درمانی و مراقبتی فوری را به هنگام ورود جسم خارجی به چشم، گوش، بینی و بافت نرم را توضیح دهند.

۲۲. مراقبت های پرستاری اورژانس در صدمات صورت و ضربه به سر بیان نمایند.

۲۳. مراقبت های پرستاری اورژانس در صدمات نخاعی بیان نمایند.

۲۴. مراقبت های پرستاری اورژانس در صدمات قفسه سینه، شکم و لگن بیان نمایند.

*منابع اصلی درس :

1. Howard P.K , Steinmann RA, Sheehy SB. Sheehy,s Emergency Nursing :principles and practice . 6Th edition: Mosby co. 2008{www.lib.mui.ac.ir/electronic references/E book/Mosbey Nursing Consult}

2. Dolan,Brian.Holt,Lynda. Accident and Emergency Theory Into Practice.2th edt .Elsevier.2008. nursing in Emergency care.pp1-16. Trauma Management. pp17-37 .Triage pp567-630..

3. Newberry,Lorene. Sheehy,s Emergency Nursing :principles and practice . 5Th edition: Mosby co. 2003.

4. Hoyt K.Su Selfridge -Thomas Judy. Emergency Nursing Core Curriculum.Sixth edition: Sanders co.2007

۵- ایزدی،نسترن وهمکاران.اصول کلی مراقبت در مسمومیتها وفوریتهای پزشکی ،انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ۱۳۸۴

۶- غفاری،فاطمه.شمس علینیا،عباس.پرستاریفوریتها وحوادث غیر مترقبه.انتشارات بشری ۱۳۸۵ .

۷- فیاضی - محمدرضا و دیگران (۱۳۸۴) درسنامه جامع فوریت های پزشکی. وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی معاونت آموزش و امور دانشجویی. انتشارات شابک

۸- مجیدی - سید علی ، اصغر نیا- معصومه (۱۳۸۹) کتاب جامع اورژانس ها: از تئوری تا عملی. تهران، نشر سالمی

۹- گلغام، فرهاد. آموزش گام به گام مقابله با حوادث پرتویی برای کادر درمان و پرسنل. جلد ۱ و ۲، انتشارات نقش جهان، ۱۳۸۹

۱۰- پرویز سودارث، درسنامه پرستاری داخلی و جراحی. اورژانس و بلایا. ترجمه محمدرضا حیدری، ژاله محمد علیها، نشر جامعه نگر ، ۱۳۹۳

۱۱- توفیقیان ، طاهره. راد، مصطفی . کریمی ، مریم. اورژانس های پیش بیمارستانی ، فوریت های داخلی. انتشارات رفیع ، ۱۳۹۰

۱۲- قره داغی، ابواحسن . وکیلی، سید ها دی ، احیای قلبی ریوی (پایه ، پیشرفته) ، انتشارات لویه ، ۱۳۹۰.

منابع و محتوای مفید برای یادگیری بهتر:

- ۱- نیک روان مفرد، ملاحظت - آتش زاده شوریده ، فروزان - زهری ، سیما (۱۳۸۶). پرستاری در بحران CPR - در صحنه - با همکاری دفتر امور پرستاری وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی . انتشارات نور دانش
- ۲- نیک روان مفرد، ملاحظت - آتش زاده شوریده ، فروزان - زهری ، سیما (۱۳۸۵). پرستاری در بحران - تریاژ - کمکهای اولیه و حمل مصدوم. با همکاری دفتر امور پرستاری وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی . انتشارات نور دانش
- ۳- نیک روان مفرد، ملاحظت - آتش زاده شوریده ، فروزان - زهری ، سیما (۱۳۸۵). پرستاری در بحران - اداره مصدوم دچار تروما. با همکاری دفتر امور پرستاری وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی . انتشارات نور دانش
- ۴- نیک روان مفرد، ملاحظت - آتش زاده شوریده ، فروزان - زهری ، سیما (۱۳۸۵) . پرستاری در بحران - اداره مصدوم دچار آسیب های محیطی و مسمومیت ها. با همکاری دفتر امور پرستاری وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی . انتشارات نور دانش.
- ۵- نیک روان مفرد، ملاحظت - آتش زاده شوریده ، فروزان - زهری ، سیما (۱۳۸۵) پرستاری در بحران - اداره مصدومین حوادث شیمیایی ، هسته ای و میکروبی. با همکاری دفتر امور پرستاری وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی . انتشارات نور دانش.

روش تدریس:

مطالب درسی به شیوه سخنرانی و پرسش و پاسخ، بحث گروهی و ارائه موضوع توسط گروه انتخابی دانشجویان به صورت پرسش و پاسخ استاد از آنان در کلاس ، استفاده از امکانات آموزشی و منابع کتابخانه ای معرفی شده توسط اساتید درس گروه پرستاری ویژه

خواهد بود. ابزار مورد نیاز تدریس: وسایل کمک آموزشی وایت برد و **power point** ، کامپیوتر- کتاب-مقالات، فیلم و گچ ، تخته سیاه ... می باشند.

قوانین و مقررات کلاس:

۱. حضور منظم و به موقع در کلاس درس.

در صورت تأخیر دانشجو در کلاس درس باید پا سخگو باشد و در صورت تکرار غیبت محسوب خواهد شد در صورت غیبت بیش از ۴/۱۷ صفر محسوب خواهد شد یا در صورت مجاز بودن با تشخیص شورای آموزشی دانشکده درس حذف خواهد شد . از غیبت های غیر مجاز کمتر از ۴/۱۷ نیز نمره کسر گردد(ج- نحوه برخورد با غیبت غیر موجه در کلاس درس در سقف کمتر از ۴/۱۷ به شرح زیر می باشد:

غیبت غیر موجه: دو جلسه غیبت غیر موجه: کسر ۱ نمره، سه جلسه غیبت غیر موجه: کسر ۲/۲۵ نمره، چهار جلسه غیبت غیر موجه: کسر ۴ نمره

۲. رعایت نظم همراه با رعایت اصول رفتار آکادمیک در کلاس های درس الزامی است.

۳. حضور بموقع دانشجو در کلاس درس الزامی و در صورت عدم حضور منظم در کلاس، دانشجو مشمول مقررات آموزش دانشگاه خواهد شد.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	آزمون پراتیک	۵
۲	آزمون پایان ترم	۱۵
	جمع	۲۰

❖ **فعالیت کلاسی دانشجو:** استاد مربوطه مجاز است تا سقف ۲ نمره با توجه به فعالیت کلاسی دانشجو (شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس، داشتن تفکر انتقادی، اشاره به یافته های جدید علمی، انجام تکالیف و آزمون ها) به نمره نهایی دانشجو اضافه نماید.

مدرس	تاریخ و ساعت	عنوان جلسه	تاریخ	ردیف
خانم دکتر غفاری	دوشنبه ۱۶-۱۴	معرفی درس، ساختار بخش اورژانس، اصول پرستاری در فوریت ها و بلایا، کاربرد فرایند پرستاری در فوریت ها، رعایت ملاحظات اخلاقی و قانونی	۱۴۰۱/۶/۲۱	۱
خانم دکتر غفاری	دوشنبه ۱۶-۱۴	تریاز، تریاز به روش ESI، اصول تریاز، نقش پرستار در تریاز بیماران بررسی اولیه و ثانویه بیمار در بخش اورژانس	۱۴۰۱/۶/۲۸	۲
خانم حقیقت	دوشنبه ۱۶-۱۴	مراقبت پرستاری در ورود اجسام خارجی به چشم، گوش، حلق، بینی احیای قلبی ریوی پایه	۱۴۰۱/۷/۴	۳
خانم دکتر غفاری	دوشنبه ۱۶-۱۴	بررسی و مدیریت درد و بی قراری در اورژانس تهیه نمونه های آزمایشگاهی در اورژانس	۱۴۰۱/۷/۱۱	۴
خانم حقیقت	دوشنبه ۱۶-۱۴	احیاء قلبی ریوی پیشرفته: شناسایی ریتم های منجر به کلاپس قلبی عروقی، اصول احیا برای هر ریتم، شوک درمانی، دارو درمانی	۱۴۰۱/۷/۱۸	۵
خانم حقیقت	دوشنبه ۱۶-۱۴	مراقبت پرستاری در صدمات سر و ستون فقرات	۱۴۰۱/۷/۲۵	۶
خانم دکتر غفاری	دوشنبه ۱۶-۱۴	ومراقبت پرستاری در شوک و انواع آن، مایع درمانی در فوریت ها	۱۴۰۱/۸/۲	۷
خانم حقیقت	دوشنبه ۱۶-۱۴	مراقبت پرستاری در صدمات قفسه سینه و صدمات شکم و لگن	۱۴۰۱/۸/۹	۸
خانم دکتر غفاری	دوشنبه ۱۶-۱۴	اصول مراقبت های پرستاری اورژانس در	۱۴۰۱/۸/۱۶	۹

		آسیب های ناشی از عوامل محیطی مانند گرمزدگی، سرمازدگی، برق گرفتگی، غرق شدگی		
خانم حقیقت	دوشنبه ۱۶-۱۴	پرسش و پاسخ و رفع اشکالات جلسات قبلی و مراقبت پرستاری در مسمومیت ها	۱۴۰۱/۸/۲۳	۱۰
خانم دکتر غفاری	دوشنبه ۱۶-۱۴	اصول مراقبت های پرستاری اورژانس در آسیب های شیمیایی، هسته ای و میکروبی	۱۴۰۱/۸/۳۰	۱۱